

Kerstpreek Schoonhoven, 2010
Micha 5: 1-4a, Hebr 1: 1-6 en Matteüs 2: 1-12.

Gemeente van Christus,

Wanneer er Olympische Spelen worden gehouden, vindt er eerst een lange estafette plaats met het Olympische vuur. Er wordt een fakkel aangestoken in het Griekse Olympia, en dan volgt een lange reis, soms de hele wereld over. Allerlei sportievelingen dragen de fakkel een stuk verder, tot hij aankomt in de stad waar de Olympische spelen gehouden worden. Tijdens een openingsceremonie (waar geen kerkdienst tegen op kan), wordt het grote Olympische Vuur dan aangestoken. Dat blijft branden zolang de Spelen duren, daarna wordt het vuur gedoofd. En een paar jaar later begint het ritueel weer opnieuw.

In de adventsweken hebben wij een vergelijkbaar project voor de kinderen gehad: *Fakkels van hoop*. De profeet Micha kwam iedere adventszondag en vandaag langs om de fakkel van de hoop door te geven aan iemand die een rol speelt in de geboortegeschiedenis van Jezus: Zacharias, Maria, Jozef, de herders en vandaag de wijzen... Want zo gaat dat in het geloof: we geven het licht aan elkaar door. Van generatie op generatie. Dat is onze traditie. Het woord traditie betekent: over-levering. De christelijke geloofstraditie is een lange estafette die, als we de tijd van het Oude Testament meerekenen, al meer dan 3000 jaar aan de gang is. Van generatie op generatie wordt de fakkel van hoop, geloof en liefde doorgegeven. Het is een estafette met ups en downs. Soms zijn er schone wegen, soms zijn de weg glad van de sneeuw. De kerkgeschiedenis kent prachtige maar ook bedroevende perioden. De verhalen over kindermisbruik in kerken die in het afgelopen jaar loskwamen vervullen iedereen die deel uitmaakt van de christelijke traditie met schaamte en verdriet. Het messiaanse vuur komt soms in de verkeerde handen terecht. Maar de fakkel, het licht zelf blijkt telkens weer krachtiger dan de mensen die het dragen. Het licht blijft schijnen.

Het Olympische vuur brandt zolang de spelen duren, een week of drie, en dan wordt het weer gedoofd. Een paar jaar later begint de Olympische estafette van voor af aan. Maar **dat ligt anders** in de traditie van de kerk. In de christelijke geloofstraditie draait alles om een vuur dat eeuwig brandt. Een licht dat God zelf heeft aangestoken: Christus, die het Licht is van de Wereld. Wij mensen hebben dat licht wel geprobeerd te doven. Dat is ons ook even gelukt. Drie dagen was het licht uit, van Goede Vrijdag tot Pasen. Maar daarna heeft God het opnieuw ontstoken met de heilige belofte dat het nooit meer uit zou gaan.

Met Kerst vieren wij de komst van dit eeuwige licht in onze wereld. Over een paar maanden gedenken wij met Pasen dat dat licht niet te blussen was, zelfs niet door de dood. En weer anderhalve maand later, met Pinksteren, vieren wij dat dat licht/vuuris blijven branden in onze harten, ook nadat Jezus is teruggekeerd tot zijn Vader. Terwijl het Olympische vuur brandt en weer wordt gedoofd, brandt en weer wordt gedoofd... is het vuur van Christus een eeuwig brandend vuur.

Daarom brandt de paaskaars al als wij binnenkomen in de kerk: die kaars is het symbool van het goddelijke licht dat nooit dooft, dat ons ontvangt, en waarop wij ons iedere dag opnieuw kunnen richten.

Als onze eigen kaars is gedoofd door verdriet, door tranen, dan kunnen wij aan dat eeuwige Licht onze kaars weer aansteken.

Als onze kaars is gedoofd door verkeerde keuzes die wij maakten, door vergissingen en mislukkingen, dan mogen wij naar Christus gaan om aan zijn genadige licht onze kaars weer aan te steken.

Als wij worden getroffen door een ramp (vroeg of laat worden wij allen getroffen door een ramp, door tegenslag of ziekte of dood), dan mogen wij dit weten: dit licht blijft schijnen. Christus heeft de ergste duisternis voor ons al overwonnen, Hij heeft de macht van de dood al voor ons gebroken.

De Bijbel is te lezen als de geschiedenis van een grote, eeuwendurende messiaanse estafette. In het **Oude Testament** wordt ons verteld van de hoop dat God eens dit niet te doven vuur op aarde zal ontsteken. Abraham, Isaak, Jacob, Mozes, Ruth, David, Jesaja, Jeremia, Ezechiël – zij zijn de bekende bijbelse estafettelopers die de fakkel van de hoop hebben gedragen. En er zijn ook veel minder bekende estafettelopers, kleine luyden als u en ik; bijvoorbeeld de kleine profeet Micha, die wel de boerenprofeet wordt genoemd. In een tijd dat de situatie in Jeruzalem door interne corruptie en externe bedreigingen volkomen uitzichtloos was (vergelijk het met het door onmenselijk geweld geplaagde Mexico van tegenwoordig) - in die tijd hield de boerenprofeet Micha de fakkel van de hoop brandend! *Geef de moed niet op, roept hij, uit onverwachte hoek zal*

verlossing komen: In het kleine Betlehem in Efrata... zal een vrouw een kind baren... dat jullie als een herder zal weiden, en jullie zullen weer veilig wonen ... en hij zal vrede brengen.

En na Micha stonden altijd weer andere geïnspireerde mensen op die de fakkel van de hoop brandend hielden. (Micha is als die priester in Mexico gisteren op de televisie... die de slachtoffers van die onmenselijke cultuur in ieder geval een menswaardige begrafenis geeft! En zo iets van hoop levend houdt.)

In de **Hebreeënbrief** uit het Nieuwe Testament hoorden we dat als volgt verwoord: *Op velerlei wijzen en langs velerlei wegen heeft God in het verleden tot de voorouders gesproken... Een enorme rij van estafettelopers is er! Maar dan gaat de brief verder:... maar nu is er een beslissende tijd (de NBV heeft: nu de tijd ten einde loopt, het eschaton...) geweest waarin God tot ons gesproken heeft door Zijn Zoon... In hem schittert Gods luister, hij is zijn evenbeeld.*

In deze zoon is de hoop van het Oude Testament vervuld.

Het jaar waarin Jezus geboren werd heeft de kerk later **het jaar nul** genoemd. Daarmee wilde men zeggen: Hij is het midden van de tijd. De tijd gaat naar Hem toe, de tijd komt bij hem vandaan. Hij is de centrale persoon in ons bestaan geworden. Het Midden. Wij mogen onze menselijke lichtjes aan Zijn licht verankeren. Zodat wij in de duisternis de weg niet kwijtraken. Zodat wij niet door alle golven worden meegesleurd. Zodat we niet met alle winden mee waaien.

Vandaag, op dit kerstfeest, danken wij God voor dat bijzondere Messiaanse vuur dat in het midden van de tijd is gaan schijnen. En we krijgen vandaag opnieuw te horen dat de bijbelse estafette nog niet voorbij is, maar doorgaat. Altijd doorgaat. **Matteüs** vertelde ons hoe er meteen na de geboorte van het kind mensen komen uit alle hoeken van de wereld langskomen om het kind te aanbidden. Zelfs ene stel kerels uit het Verre Oosten komen hun licht opsteken bij de pasgeboren Jezus. En dan gaan zij weer weg en dan nemen zij dat licht mee op hun weg door de wereld. Om het door te geven. Om fakkeldragers van Christus te worden.

Zoals ik wel een ons kerkblad heb geschreven, ben ik sinds anderhalf jaar bezig met het bestuderen van het leven en het werk van een eens bekende theoloog: **Karl Barth**. Een Zwitserse theoloog die met name voor en tijdens de donkere jaren van de Tweede wereldoorlog voor velen de fakkel van de hoop brandend heeft gehouden. Hij overleed in 1968 en ik wil op mijn manier zijn werk weer doorgeven door iets over hem te gaan schrijven. In de herfst ben ik een paar dagen met mijn vrouw naar Basel geweest, waar hij heeft gewoond. Zijn laatste woonhuis is in stand gehouden en fungeert nu als het Karl Barth-archief. Het is zoveel mogelijk intact gelaten. Meubels, schilderijen, boekenkasten, het staat er nog allemaal. De beheerder van het archief heeft ons een uitgebreide rondleiding gegeven. En die beheerder vertelde ons het volgende verhaal. (**FOTO van de trap AAN!**) Barth kreeg vaak studenten op bezoek die examen kwamen doen of iets wilden bespreken. Dan ging Barth ze voor, de trap op naar boven waar zijn studeerkamer was. Langs de trap hingen afbeeldingen van filosofen, theologen en predikanten, die Barth als zijn leermeesters beschouwde. Op de trap bleef Barth telkens even stilstaan om die studenten iets over die mensen te vertellen. 'Ik mag hun werk voortzetten', zei Barth dan. Als ze dan vlak voor Barths studeerkamer stonden, dan liet Barth die studenten in een laatste lijst kijken, en in die lijst hing geen afbeelding van iemand, maar een spiegel... En dan zei Barth: 'Kijk maar goed, nu ben jij aan de beurt om de fakkel over te nemen van onze voorgangers, en om op jouw manier de traditie voort te zetten.' Als die studenten dan dachten dat ze nu al half geslaagd waren, dan viel dat tegen, want Barth maakt het zijn studenten vaak niet makkelijk. Zo serieus nam hij hen, én de theologie, en vooral: het geloof in Christus die is het *Midden van de Tijd*. (**FOTO UIT**)

Gemeente, als u straks thuiskomt, en eerst de sneeuw van uw schoenen stamp, en dan naar binnen gaat, in de hal uw jas uittrekt... Voordat u de kamer of de keuken ingaat om iets lekkers te gaan eten of drinken, kijk dan eerst even in de spiegel – in de meeste hallen hangt er wel een. (Badkamer is ook goed!) Wens uzelf dan eerst een gezegend kerstfeest. En zeg vervolgens tegen uzelf wat Karl Barth zei tegen zijn studenten. 'Nu bent ben jij aan de beurt om op jouw eigen manier de fakkel te dragen en door te geven: de fakkel van het geloof, de fakkel van de hoop, de fakkel van de liefde, de fakkel van Christus.'

Amen

Ds. F.W. Verbaas